

เครื่องบินกระดาษพับ ที่ “ไม่ธรรมดา”

หาก พุดถึงการพับกระดาษแล้วคนทั่วไปก็ คงนึกถึงศิลปะการพับกระดาษของ ญี่ปุ่น ที่เรียกกันว่า “โอริกามิ” (origami แปลตรงตัว ว่า การพับกระดาษ) “แต่เครื่องบินกระดาษพับมีความ แตกต่างจากโอริกามิทั่วไป ... ชาวการเรียกร้องขอสัญชาติ เพื่อเป็นตัวแทนแข่งขันเครื่องบินกระดาษพับในนามเด็ก ไทยของเด็กชายหม่อง เหมือนฝันที่เป็นจริงสำหรับเด็ก น้อย ความเข้าใจและการให้ความช่วยเหลือของภาครัฐ รวมถึงคำพูดที่แสดงถึงความมุ่งมั่นของเด็กชาย

กลายเป็นข่าวดังไปในหลายประเทศ รวมทั้งในประเทศญี่ปุ่น ด้วย แม้จะเป็นเพียงของเล่นชิ้นหนึ่ง แต่ด้วยความพยายามตาม ฝันของตัวเอง ทำให้หลายคนชื่นชมและประทับใจ แค่เครื่องบิน กระดาษพับทำให้สังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงได้” นั่นคือส่วนหนึ่งจากบท สัมภาษณ์ คุณทาคุโอะ โทตะ เจ้าของสถิติโลก (Guinness World Records) ในฐานะผู้พับเครื่องบินกระดาษที่ร่อนอยู่ในอากาศได้นานที่สุดถึง 27.9 วินาที และมีผลงานหนังสือสอนพับเครื่องบินกระดาษกว่า 500 แบบ

ปัจจุบันคุณทาคุโอะ โทตะ เป็นประธานบริษัท เคชเท็ม (สยาม) จำกัด ดำเนินกิจการด้านโลหะและดำรงตำแหน่งนายกสมาคมเครื่องบินกระดาษพับประเทศ ญี่ปุ่น (Japan Origami Airplane Association, JOAA) เริ่มสนใจการพับเครื่องบิน กระดาษตั้งแต่สมัยเป็นนักศึกษาอายุประมาณยี่สิบ ด้วยความที่ชื่นชอบการบิน เขามาก แต่วันหนึ่งต้องเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลนานเกือบสองปีครึ่ง ได้ แต่นอนอยู่บนเตียงขยับไปไหนไม่ได้ ในตอนนั้นสิ่งเดียวที่ทำได้ คือ การเอา กระดาษมาพับเป็นเครื่องบินเล่นไปวันๆ ไม่น่าเชื่อว่าการพับเครื่องบินกระดาษเพื่อ ฆ่าเวลาในตอนนั้นจะกลายเป็นที่มาของการค้นคว้าและศึกษาการพับเครื่องบิน กระดาษอย่างจริงจัง หลังออกจากโรงพยาบาลนับจนถึงวันนี้เป็นเวลากว่า 30 ปี

ในทัศนะของคุณโทตะเสน่ห์ของเครื่องบินกระดาษพับ คือ ความเรียบง่าย และความยากที่ผสมกันอย่างลงตัว **ความเรียบง่าย** คือ การใช้กระดาษเพียงแผ่น เดียวพับเป็นเครื่องบินเล่นได้ ไม่ว่าเด็กชาติไหนๆ จะพับเล่นสนุกด้วยกันที่ไหนเมื่อไร ก็ได้ ไม่ต้องมีภาษาเข้ามาเกี่ยว ส่วน**ความยาก**ก็คือการต้องปรับรูปทรงเครื่อง บินให้ได้พอดีกับอากาศ ระดับความชื้นและอุณหภูมิ แล้วร่อนให้ถูกวิธี เครื่องบินจึงจะร่อนขึ้นไปและอยู่ในอากาศได้นาน ถ้าทุกคนร่อนได้เหมือนกัน ก็คงหมดสนุก เพราะมีคนที่ย่อนไม่ได้ คนที่ย่อนได้จึงเกิดความรู้สึกว่าคุณเอง เหนือกว่า

แรงบันดาลใจในการเขียนหนังสือของคุณโทตะ เริ่มต้นจาก “วันหนึ่ง ผมพบหนังสือสอนพับเครื่องบินกระดาษเขียนโดยอาจารย์ที่มีชื่อเสียงด้านการ

พับเครื่องบินกระดาษท่านหนึ่ง ผมลองพับตามแบบที่อยู่ในหนังสือนั่นทั้งหมด แต่เมื่อลองร่อนดู กลับเป็นเครื่องบินที่บินไม่ได้เลยสักแบบ ผมตามไปถามอาจารย์ถึงที่บ้านด้วยความสงสัย อาจารย์ถามกลับว่าผมร่อนอย่างไร ผมบอกว่าพอพับเสร็จก็ร่อนเลย อาจารย์บอกผมทันทีว่าต้อง “ปรับ” ให้เหมาะก่อนถึงจะร่อนได้ อ้าวก็ในหนังสือของอาจารย์ไม่เห็นบอกเรื่องนี้ในเล่มเลยนี่ ผมคิดเล่นๆ ว่ามีนำเล่มหนังสือเล่มนั้นของอาจารย์ถึงชายไม่ตีเท่าไร คงเพราะเด็กๆ พับแล้วร่อนไม่ได้นี่เอง ในตอนนั้นผมตั้งใจเลยว่าจะต้องเขียนเรื่องการ “ปรับ” เครื่องบินกระดาษพับลงไป ในหนังสือสอนการพับของตัวเองด้วย”

“การพับโอริกามิทั่วไป ความสนุกอาจอยู่ที่การพับได้มากแบบ ยิ่งพับได้มากยิ่งสนุก แต่ การพับเครื่องบินกระดาษไม่ได้เน้นแบบที่มากมาย หนังสือหนึ่งเล่มอาจมีเพียงสิบแบบ มี เทคนิคการปรับ วิธีร่อน คนเล่นอาจพับแบบเดิมๆ ซ้ำแล้วซ้ำอีก เพื่อปรับรูปทรงบางส่วนตาม หลักการทางวิทยาศาสตร์เพื่อให้เครื่องบินบินอยู่ในอากาศได้นานที่สุด เครื่องบินที่พับเสร็จจะ ยิ่งร่อนไม่ได้ทันที ต้องมีการปรับก่อนเสมอ”

คุณโทตะเล่าถึงเทคนิคการพับต่อว่า “เครื่องบินที่บินพอใช้ได้แต่ร่อนยังไม่ใช่เครื่องบิน กระดาษพับที่ดี ต้องผ่านความ “ล้มเหลว” ก่อน หมายถึงร่อนแล้วร่วงตกลงมาบ่อยๆ ผมคิดว่า การทำอะไรทุกอย่างก็ใช้หลักการเดียวกันนี้ นี่เป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้ผมอยากสอนเรื่องเหล่านี้ ผ่านการพับเครื่องบินกระดาษ เวลาพับควรให้มีช่องว่าง อย่ายับชิดเส้นจนเกินไป เครื่องบิน จะได้ไม่บิดเบี้ยว แต่ถ้าพับพอดีเส้นจนเกินไป พอพับขึ้นต่อไปมันจะทับกัน แล้วก็พับยากด้วย ถ้าพับให้มีช่องว่างบ้างจะพับออกมาได้สวยและพับง่าย”

สำหรับการแข่งขันพับเครื่องบินกระดาษ ณ ประเทศญี่ปุ่น จัดโดยสมาคมเครื่องบิน กระดาษพับประเทศไทย เพื่อให้สนับสนุนให้มีสถานที่สำหรับเผยแพร่การพับเครื่องบินกระดาษ

ให้เด็กๆ ที่ผ่านมากคุณโทตะเคยเดินทางไปสาธิตการพับและร่อน เครื่องบินกระดาษพับให้กับเด็กๆ ในหลายประเทศ เช่น ฝรั่งเศส เยอรมัน อังกฤษ เนปาล รวมถึงล่าสุดที่ประเทศไทยในงาน Sora-iku (การศึกษาเกี่ยวกับท้องฟ้า) ซึ่งสายการบินเจแปนแอร์ไลน์จัดให้กับ เด็กไทยและญี่ปุ่นมาร่วมกิจกรรมกับผู้ปกครองเมื่อต้นเดือนพฤศจิกายน ที่ผ่านมา ส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมแลกเปลี่ยนระหว่างเด็กญี่ปุ่นกับเด็ก ในท้องถิ่น ต่อมาด้วยเหตุผลที่อยากให้ทั้งเด็กและผู้ใหญ่มีความ พยายามมากขึ้นจึงจัดเป็นรูปแบบการแข่งขันทุกสองปี เริ่มตั้งแต่ ค.ศ. 2003 แบ่งการแข่งขันเป็น 3 ประเภท คือ ร่อนให้บินอยู่ในอากาศได้ นานที่สุด ร่อนให้ได้ระยะไกลที่สุดและร่อนลงเป้าหมาย

“แต่ก่อนทุกสัปดาห์ต้องไปสอน แต่เดี๋ยวนี้มีเจ้าหน้าที่ไปให้ เดี่ยวนี้ผมจะไปแนะนำแค่เดือนละ 1-2 ครั้ง ถ้าผมไม่พร้อม หรืออิสระ อยู่นี้ คงไม่มีพลังที่จะทำได้ขนาดนั้น การพับเครื่องบินกระดาษเป็น สิ่งที่เกิดในตอนที่ต้องเข้าโรงพยาบาล พลังตอนนั้นคงเกิดตอนที่ ขยับไปไหนไม่ได้ พอคิดถึงตอนที่ขยับไปไหนไม่ได้ ไม่ว่าจะเกิดปัญหา ในโลกของการทำงาน หรือโลกของการพับเครื่องบินกระดาษผมก็ สามารถผ่านมันไปได้ ตอนนี้อยู่ทำงานแล้วยังอยู่ในโลกของเครื่องบิน กระดาษพับได้ เพราะได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ในสมาคมและ พนักงานในบริษัททุกคน ผมรู้สึกขอบคุณ ล้ำพียงผมคนเดียวคงทำมา จนถึงวันนี้ไม่ได้ การพับเครื่องบินกระดาษไม่ใช่ความฝันของผมเพียง คนเดียวแต่เป็นความฝันของพวกเขาด้วย ไม่ว่าจะลำบากแค่ไหน ผม จะทำหน้าที่ให้ดีที่สุด” คุณโทตะกล่าวทิ้งท้ายถึงภารกิจจากนี้ไป

ไหนๆ คุณผู้อ่านก็ได้มีโอกาสรู้จักเรื่องราวความไม่ธรรมดาของ เครื่องบินกระดาษพับจากมุมมองของคุณโทตะกันแล้ว ทำยนี้ TPA News ได้ขออนุญาตจากสมาคมเครื่องบินกระดาษพับประเทศไทย นำวิธีพับเครื่องบินกระดาษนาม “สกายคิง” ซึ่งเป็นแบบที่คุณโทตะมัก ใช้สอนเด็กๆ มาแนะนำให้คุณผู้อ่านได้ลองพับกัน ลองดูสิคะ เมื่อคุณ จะสามารถทำลายสถิติโลกที่คุณทาคุโอะ โทตะ ได้ทำไว้

1 พับรอยแบ่งครึ่ง

2 36 มม.

3

4

5

6

7

8

9 พับครึ่งมุม

10 กางออก

11 กดตามรอย

12 พับมุมตรงมุม

13 พับลงตามลูกศร

14 พลิกไปด้านหลัง

15

16

17 กางออกให้เห็น 3 ด้าน ดังภาพ

ภาพ 3 ด้าน

ด้านบน

ด้านข้าง

ด้านหน้า

☆ ได้รับอนุญาตจากสมาคมเครื่องบินกระดาษพับ ประเทศไทย นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต